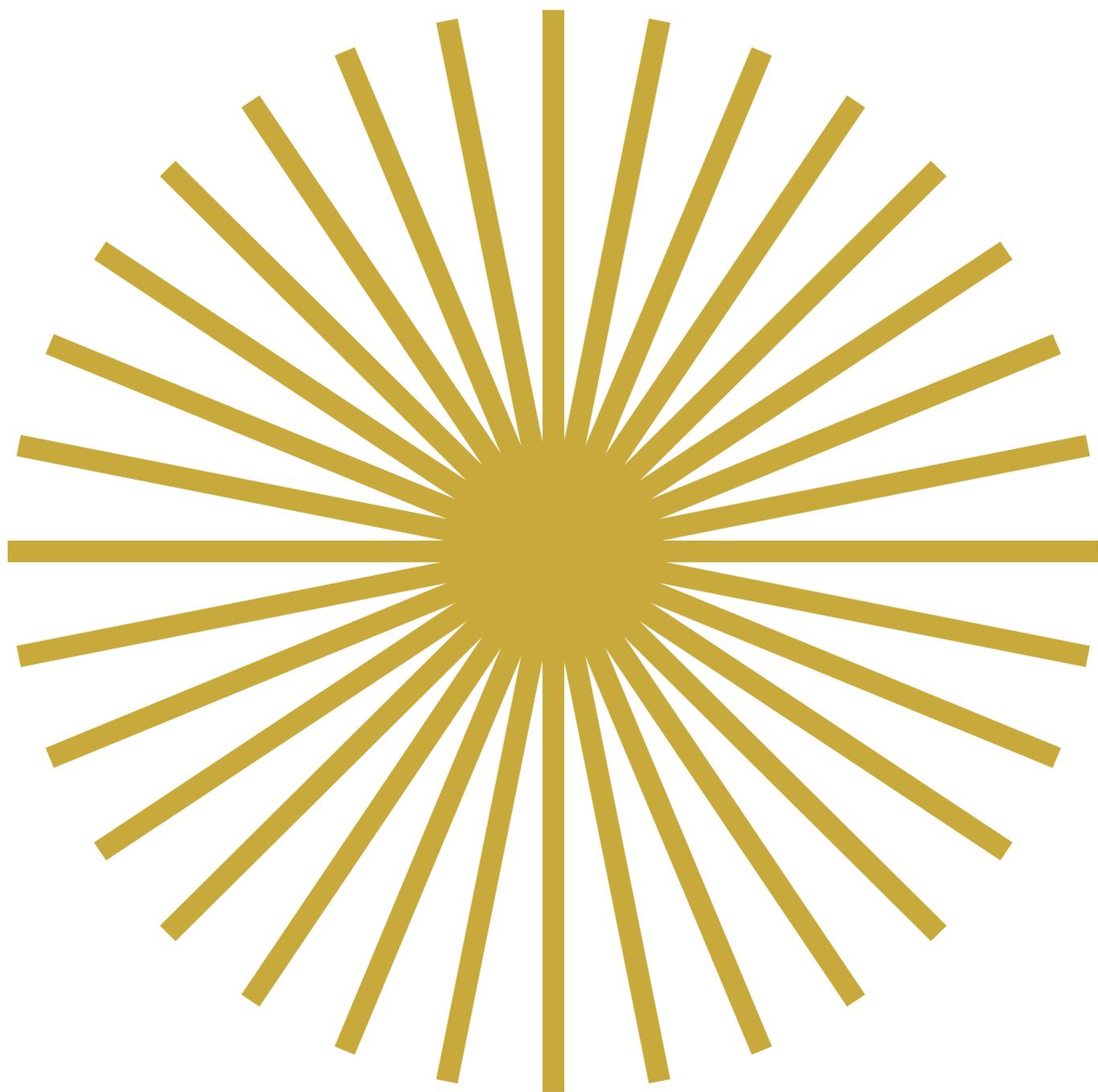

Jaarverslag 2023

Het
Compagnie
Fonds

Inhoud

4	Voorwoord
7	Bestuursverslag
13	Jaarrekening
17	Toelichting op de staat van baten en lasten
23	Participanten Het Compagnie Fonds 2023
31	Bijeenkomsten Het Compagnie Fonds 2023
35	Nieuws uit het museum

Voorwoord

Het jaar 2023 was een mooi jaar voor Het Scheepvaartmuseum, met bezoekersaantallen die weer terug zijn gekomen op het niveau van vóór COVID-19. Met een variatie aan tijdelijke en semipermanente tentoonstellingen en publieksactiviteiten werd een breed publiek bereikt.

Van mei t/m oktober was de tijdelijke presentatie *Watersport in perspectief* te zien met opengewerkte gedetailleerde perspectieftekeningen van tekenaar en futuroloog Robbert Das.

In november 2023 opende de tentoonstelling *Food for Thought*, alweer de derde samenwerking met fotograaf en filmmaker Kadir van Lohuizen. Van de havens van Rotterdam en Amsterdam tot de cargoterminals van Schiphol: in een multimediale beleving met fotografie, film- en dronebeelden, wordt de bezoeker meegenomen op een zoektocht naar de oorsprong van ons voedsel, en de rol van Nederland en de scheepvaart in het voedselsysteem. In het kader van deze tentoonstelling worden in 2024 drie interactieve Food Nights georganiseerd.

In november opende een tentoonstelling met werk van de Amsterdamse topfotograaf Cor Jaring. De havenportretten en buurtgezichten uit de jaren zestig en zeventig laten een minder bekend onderdeel van zijn oeuvre zien.

In samenwerking met Sail Amsterdam was van 10 t/m 13 augustus de Tall Ships Parade te zien met een aantal internationale gastschepen.

2023 stond ook in het teken van verdere digitalisering van de collectie, met name van de deelcollectie technische tekeningen en handschriften. Deze digitalisering is mede mogelijk gemaakt door de steun van Het Compagnie Fonds.

In 2023 zijn bijzondere stappen gezet naar een duurzaam, inclusief en toekomstbestendig museum waar iedereen zich steeds meer thuis voelt. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de Thuishavenontbijten die in het kader van het publieksprogramma ‘beste buur’ worden georganiseerd voor en door de buurt. Dit programma is mogelijk gemaakt door de Vriendenloterij Museumprijs die we eind 2022 in de wacht sleepten.

Voor de participanten van Het Compagnie Fonds werden mooie activiteiten georganiseerd, zowel binnen als buiten het museum - zoals een vaartocht met de Christiaan Brunings, een bezoek aan

de Clipper Stad Amsterdam in Londen, een Pakhuyslezing over het vlottrekken van de ‘Ever Given’ in het Suezkanaal en natuurlijk de Heeren XVII Cup in Muiden.

Ook voor 2024 hopen we weer op een jaar vol mooie bijeenkomsten en vruchtbare samenwerkingen met Het Compagnie Fonds!

Michael Huijser
Algemeen directeur

7

Bestuurs- verslag

Stichting Het Compagnie Fonds is hét particuliere steunfonds van Het Scheepvaartmuseum. Participanten van het fonds zijn mensen met passie voor de Nederlandse geschiedenis, de maritieme collectie, het water en de watersport. Het fonds is opgericht in 2008 om de grootscheepse renovatie van Het Scheepvaartmuseum mede mogelijk te maken. Vandaag de dag heeft de Stichting ten doel om *fondsen in te zamelen voor unieke projecten, tentoonstellingen en collectie aankopen ten behoeve van het realiseren van de doelstelling van Het Scheepvaartmuseum; het bij een zo breed mogelijk publiek de belangstelling voor en het inzicht in alle aspecten van de Nederlandse maritieme cultuur, geschiedenis en kunst, mede in internationaal verband, te bevorderen.*

Het jaar 2023 was een veelzijdig jaar met verschillende tijdelijke en semi-permanente nieuwe opstellingen, die een gevarieerd beeld geven van de rijke collectie van Het Scheepvaartmuseum. Zowel met de verschillende exposities als met de publieksactiviteiten werd een breed publiek bereikt. Zo werd het geld van de gewonnen Vriendenloterij Museum-prijs ingezet voor het organiseren van een succesvol maandelijks buurtontbijt,

waarmee het thema ‘beste buur’ werd waargemaakt. Het Compagnie Fonds heeft ook dit jaar weer een grote rol van betekenis gespeeld voor Het Scheepvaartmuseum, o.a. door het mede mogelijk maken van de digitalisering van een groot aantal technische tekeningen van vooraanstaande Nederlandse ontwerpers en jachtwerven.

Activiteiten

Er zijn in 2023 weer volop activiteiten georganiseerd voor de participanten van het fonds, buiten de deur of in Het Scheepvaartmuseum. Er is, met conservatoren van het museum, een bezoek gebracht aan de TEFAF in Maastricht en ook de Pakhuys lezing over het vastlopen van de Ever Given in het Suezkanaal is goed bezocht. Op een mooie zomeravond werd er gevaren met de Christiaan Brunings over het IJ. De Heeren XVII Cup is dit jaar gezeild in Muiden, met een lunch op Pampus en een afsluitend feestelijk diner op de Koninklijke Nederlandsche Zeil- en Roeivereeniging. In de herfst werd de imposante Clipper Stad Amsterdam bezocht toen deze in Londen voor anker lag en is er een bezoek gebracht aan de Van de Velde tentoonstelling in de Queens House van Royal Museums Greenwich. Het jaar werd afgesloten met het fees-

telijke Jaardiner waar de tentoonstelling *Food for Thought* was opengesteld.

Voormalig commandant der Zeestrijdkrachten Rob Verkerk – voorzitter van Nederland Maritiem Land, dé netwerkorganisatie van de maritieme sector – gaf daar een informatieve lezing over de toekomst en duurzaamheid van de maritieme sector.

Werving en behoud

In 2023 zijn er vijf nieuwe participanten toegetreden tot het fonds. Er zijn acht participanten die hun participatie in het fonds verlengd hebben naar een volgende participatieperiode en 1 participant die zijn participatie heeft opgezegd. De duur van een participatieperiode omvat vijf jaar en kan na iedere aflopende periode verlengd worden met dezelfde periode. Er zitten 95 actieve participanten in Het Compagnie Fonds. Participanten van het fonds, leden van het bestuur en de afdeling Filantropie & Partnerships blijven zich actief inzetten voor de werving van nieuwe participanten om de continuïteit van het fonds te waarborgen.

Aanpassen Kamerstructuur

In 2023 heeft het bestuur besloten om afscheid te nemen van de oorspronkelijke 17-Kamerstructuur van Het Compagnie Fonds, zoals deze gebaseerd was op de organisatievorm van de VOC. Er zijn gesprekken met participanten geweest waaruit bleek dat participanten het museum breed willen ondersteunen en, meer dan enkel hun eigen kamer, overige participanten van het fonds willen ontmoeten. Ook waren de meeste kamers niet meer in de volle bezetting zoals bij de oprichting van het fonds. Er zijn op dit moment nog drie Kamers, te weten die van Amsterdam, New York en Londen.

Financiën en bijdrages

De directie van Het Scheepvaartmuseum heeft in 2023 de volgende aanvragen gedaan bij het bestuur van Het Compagnie Fonds:

Digitalisering technische tekeningen

Er is een aanvraag ingediend en toegekend van € 100.000 voor het verder digitaliseren van de collectie. In het activiteitenplan 2021-2024 is aangegeven dat in 2024 70% van de collectie gedigitaliseerd moet zijn; een doel dat alleen gehaald kan worden als het proces wordt versneld en deels wordt uitbesteed.

Het gaat hierbij met name om het digitaliseren van de deelcollectie van ruim 70.000 technische tekeningen. Hier is veel vraag naar, door historici, onderzoekers, maar ook door mensen die een boot willen restaureren of bezitten. De tekeningen hebben te veel te lijden onder fysieke raadpleging, vandaar dat deze gedigitaliseerd dienen te worden. Met de bijdrage van Het Compagnie Fonds kunnen er circa 20.000 technische tekeningen worden gedigitaliseerd en kan een deel van het traject uitbesteed worden, waarna de rest nog in een fotostudio in het depotgebouw kan worden uitgevoerd. De aanvraag is goedgekeurd in de bestuursvergadering van 12 juni 2023.

Digitalisering manuscripten

Ook de handschriftencollectie van Het Scheepvaartmuseum wordt in de komende periode gedigitaliseerd. De collectie manuscripten bevat meer dan 3.000 items, waaronder enkele zeer waardevolle en kwetsbare items. Er zijn vele originele scheepsjournalen en er is een belangrijke collectie 'leerboeken' in handschrift op het gebied van de navigatie. Zeer weinig instituten in Nederland verzamelen handschriften op het gebied

Bezoek aan het depot, september 2023

van de scheepvaart en in nog minder kunnen deze binnen de context van de scheepvaart goed bestudeerd worden. Het grootste deel van dit project wordt gefinancierd vanuit Metamorfoze, het nationale programma voor het behoud van, en duurzame toegang tot, het papieren erfgoed van Nederland. Er zijn voor dit traject geormerkte bijdrages gedaan vanuit een persoonlijke belangstelling om de manuscriptencollectie digitaal te ontsluiten vanuit het grote historische en maatschappelijke belang.

Deze en alle andere gedigitaliseerde foto's kunnen straks worden geraadpleegd op de eigen collectiewebsite van het museum (collectie.hetscheepvaartmuseum.nl).

Collectie wisselruimte

Tevens heeft Het Compagnie Fonds in 2023 de vierde en laatste jaarlijkse bijdrage geleverd van € 25.000 aan de collectie wisselruimte. Het is één van de doelstellingen van het museum om middels tijdelijke opstellingen meer objecten uit de collectie roulerend

tentoon te kunnen stellen. De tijdelijke opstelling die door deze bijdrage mede mogelijk kon worden gemaakt was de tentoonstelling Watersport in Perspectief, met opengewerkte perspectieftekeningen van tekenaar en futuroloog Robbert Das.

In 2023 is een totaalbedrag van € 171.773 aan het fonds toegevoegd door de bijdragen van participanten. Het Compagnie Fonds heeft € 133.000 bijgedragen aan bovenstaande projecten van Het Scheepvaartmuseum. Het positieve resultaat over 2023 bedraagt in totaal € 35.003.

Gedurende 2023 zijn de lasten voor 89% ten goede gekomen aan de doelstelling (tegenover 82% in 2022). Er is 10% besteed aan kosten voor de werving en 1% aan het beheer en administratie van het fonds. Het Compagnie Fonds is geen financieringsverplichting aangegaan. De solvabiliteit en liquiditeit bedroegen per 31 december 2023 respectievelijk 97,1% en 34,9%. Het fonds heeft op 31 december 2023 een eigen vermogen van € 1.008.017.

In 2024 zal Het Compagnie Fonds een substantiële bijdrage leveren aan de nieuwe semipermanente opstelling *Schaduw op de Atlantische Oceaan*, welke eind september 2024 zal openen. De storyline van deze opstelling volgt de opkomst en doorwerking van het koloniaal systeem aan de hand van maritieme voorbeelden, en laat zien hoe ons verleden doorwerkt in het heden.

Bestuur

Het bestuur van Stichting Het Compagnie Fonds legt verantwoording af in de jaarrekening en het bestuursverslag. De stichting heeft een ANBI-status en onderschrijft de acht principes van de Governance Code Cultuur 2019.

Ter bevordering van een goede gang van zaken met betrekking tot de algeme-

ne gang van zaken in de stichting en de werkwijze tussen het bestuur en Het Scheepvaartmuseum, is een huishoudelijk reglement opgesteld,

Het bestuur van Stichting Het Compagnie Fonds bestaat uit minimaal drie en maximaal zeven leden. De leden van het bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar. Na deze termijn kan éénmalige verlenging plaats vinden voor een gelijke periode. De Vereeniging Nederlands Historisch Scheepvaartmuseum en de Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum hebben ieder het recht, om na overleg met het bestuur, één bestuurslid te benoemen.

In 2023 bestond het bestuur uit de volgende leden:

		Benoeming	Herbenoeming	Aftreden
Voorzitter	Manfred Schepers	2016	2020	2024
Penningmeester	Robbert Sijbrandij	2015	2019	2023
Secretaris	Dirk Stolp (Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum)	2020	2024	
Leden	Lukas Kolff Evert van Dishoeck	2018 2023	2022 2027	2026

Stichting Het Compagnie Fonds kent een onafhankelijk en onbezoldigd bestuur. Wel kunnen zij jaarlijks maximaal € 500,- aan reiskosten declareren. Hier is in 2023 geen gebruik van gemaakt door de bestuursleden. De stichting heeft geen personeelsleden in dienst. De fondsenwerving wordt mede verzorgd door de afdeling Filantropie & Partnerships van Het Scheepvaartmuseum.

In 2023 is er door het bestuur van Het Compagnie Fonds twee keer vergaderd. Bij alle vergaderingen waren de algemeen directeur, hoofd Filantropie & Partnerships en relatiemanager aanwezig.

Eind 2023 is Robbert Sijbrandij, na twee volle bestuurstermijnen, afgetreden als penningmeester. In het jaar 2024 zal Manfred Schepers, na twee bestuurstermijnen, aftreden als voorzitter. Dirk Stolp zal het voorzitterschap van hem overnemen. Na een aantal oriënterende gesprekken zijn per 1 januari 2024 Jan Willem Doeksen en Pamela Meijer-Siewertsz van Reesema toegetreden als leden van het bestuur.

Risicobeheersing

De financiële administratie van Het Compagnie Fonds is ondergebracht bij de afdeling Financiën van Het Scheepvaartmuseum. Ook de interne risicoma-

nagement- en controlesystemen van Het Scheepvaartmuseum worden gebruikt voor wat betreft de in- en uitgaande betalingen van de stichting. Deze beheersing wordt voldoende geacht gezien de omvang van de stichting en de frequentie van betalingen en ontvangsten.

Toekomst

Het Scheepvaartmuseum laat zien welke impact de maritieme wereld heeft op de samenleving in heden, verleden en toekomst. Grote thema's van deze tijd zoals inclusie- en duurzaamheidsvraagstukken, en ook omgang met het koloniale verleden en slavernij raken aan de collectie van het museum. Het museum behandelt deze vraagstukken met grote zorgvuldigheid en neemt waar nodig stelling in het debat. Dit is terug te zien in de onderwerpen van onze tentoonstellingen, publicaties, onderzoek en de manier waarop het museum over deze thema's communiceert. Het bestuur van Het Compagnie Fonds onderschrijft en ondersteunt dit beleid en zal het museum helpen waar nodig om deze te bereiken.

Het bestuur dankt iedere participant voor zijn of haar steun en betrokkenheid bij Het Scheepvaartmuseum.

*Bestuur Het Compagnie Fonds
Amsterdam, 29 mei 2023*

Balans per 31 december 2023

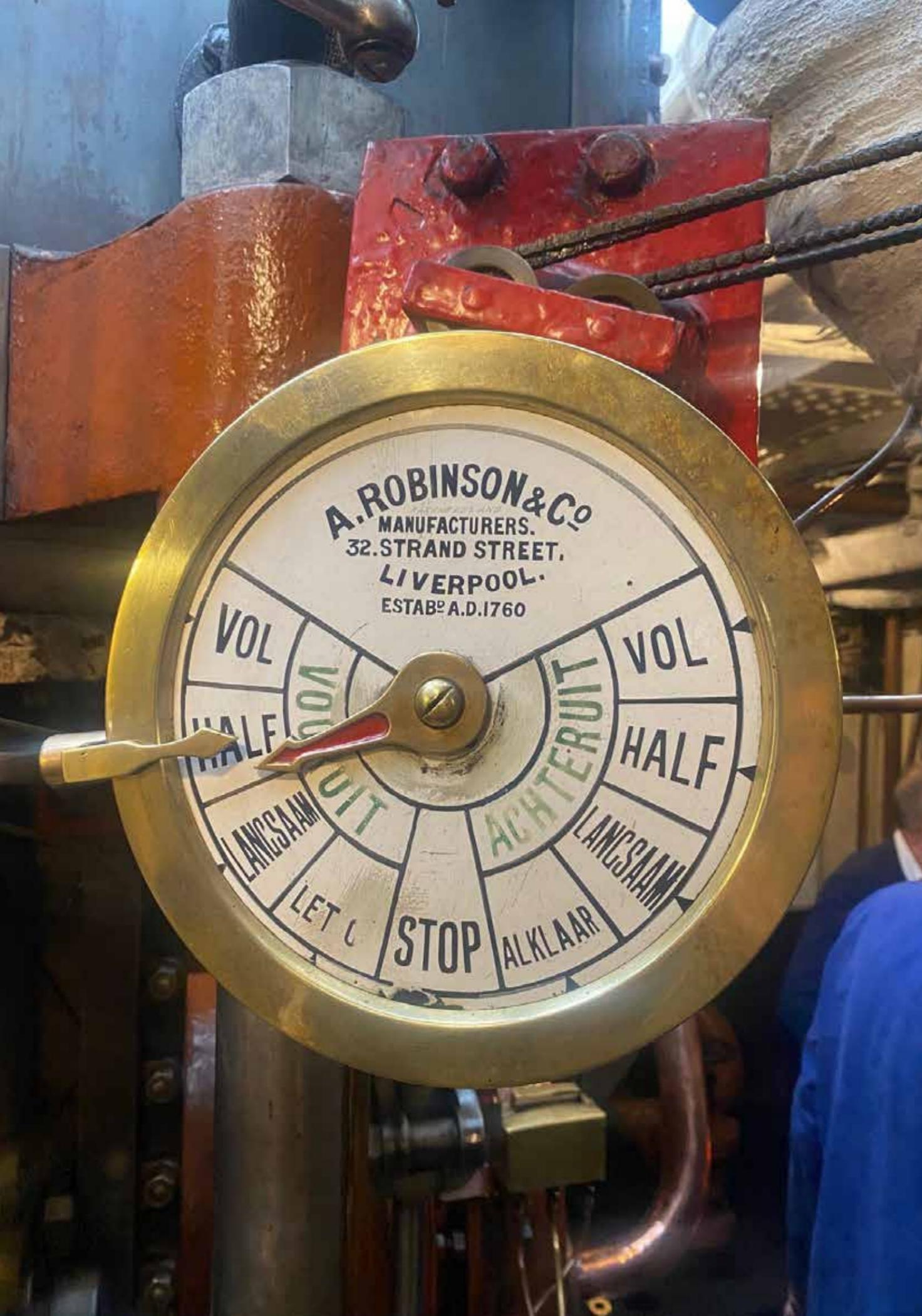
(na resultaatbestemming)

	euro	euro	euro	euro
	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2022	31-12-2022
Activa				
Financiële vaste activa		26.993		24.197
Vlottende activa				
Vorderingen	36.913		49.003	
Liquide middelen	973.876		936.858	
		1.010.789		985.861
		1.037.782		1.010.058
Passiva				
Reserve en fondsen				
Algemene reserve	25.000		25.000	
Bestemmingsfonds HCF Cup	6.669		-	
Bestemmingsreserve HSM	983.017		948.014	
		1.014.686		973.014
Kortlopende schulden		23.096		37.044
		1.037.782		1.010.058

Staat van baten en lasten over 2023

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022	Begroot 2024
	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>
Baten				
Baten van particulieren				
Bijdragen Heeren en Dames XVII	179.773	200.000	210.140	156.000
Overige bijdragen en giften activiteiten	27.239	10.000	22.832	20.000
Som van geworven baten	207.012	210.000	232.972	176.000
Lasten				
Besteed aan doelstellingen				
Toekenning VNHSM	6.800	7.100	6.900	5.600
Toekenning HSM	133.000	125.000	175.000	313.000
Kosten activiteiten	14.523	10.000	22.832	10.000
	154.323	142.100	204.732	328.600
Wervingskosten				
Provisies	147	1.000	1.282	500
Kosten fondsenwerving	1.884	3.000	2.912	2.500
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	8.000	-	2.000	-
	10.031	4.000	6.194	3.000
Kosten beheer en administratie				
Accountantskosten	9.075	8.900	8.630	9.200
	9.075	8.900	8.630	9.200
Saldo voor financiële baten en lasten	33.583	55.000	13.416	164.800-

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022	Begroot 2024
	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>
Saldo financiële baten en lasten				
Bankkosten	417	450	421	450
Negatieve rente	-	-	1.795	-
Rentebaten/lasten	8.506	2.000	3	20.000
	8.089-	1.550 -	2.213	19.550-
Bestemming saldo van baten en lasten	41.672	56.550	11.203	145.250-
Toevoeging/onttrekking aan				
Bestemmingsfonds HCF Cup	6.669	-	-	-
Bestemmingsreserve HSM	35.003	56.550	11.203	145.250-
	41.672	56.550	11.203	145.250-
Totale lasten	173.846	155.450	221.772	341.250

17

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

Baten van particulieren**Heeren en Dames XVII**

	2023	2022
	<i>euro</i>	<i>euro</i>
Participatieovereenkomst 1^e fase		
Amsterdam	54.000	57.000
Londen	12.000	12.000
New York	2.000	-
Totaal participatieovereenkomst 1^e fase	68.000	69.000
Participatieovereenkomst 2^e fase		
Amsterdam	36.000	50.000
Londen	6.773	8.000
New York	2.000	4.000
Totaal participatieovereenkomst 2^e fase	44.773	62.000
Participatieovereenkomst 3^e fase		
Amsterdam	51.000	34.000
Londen	4.000	16.000
New York	12.000	29.140
Totaal participatieovereenkomst 3^e fase	67.000	79.140
Totaal Heeren en Dames XVII	179.773	210.140

Overige baten en lasten

	2023	2022
	<i>euro</i>	<i>euro</i>
Overige baten		
Leden activiteiten	22.089	22.832
Extra bijdrage leden	5.150	-
Totaal overige baten	27.239	22.832
Overige lasten		
Leden activiteiten	14.523	22.832

Toekenning Het Scheepvaartmuseum 2023

Het bestuur heeft in 2023 de volgende bedragen toegekend ten behoeve van:	<i>euro</i>
Digitalisering technische tekeningen	100.000
Digitalisering handschriften	8.000
Wisseltentoonstelling	25.000
Totaal	133.000

Personeel

Gedurende 2023 heeft de Stichting evenals in 2022 geen personeelsleden in dienst.

Beloning bestuurders

Het bestuur van Het Compagnie Fonds ontvangt geen beloning of vergoedingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

-

Overige gegevens**Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming**

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van de bestemming van het resultaat.

het scheepvaartmuseum

Het jacht "Nilaya" van Royal Huisman voor Het Scheepvaartmuseum (foto: Tom van Oossanen)

23

Participanten Het Compagnie Fonds 2023

• Maarten van den Berg
<i>Amsterdam</i>	• Keesjan Cordia
<i>New York</i>
• Jack Berk
<i>New York</i>	• Roos Damen
<i>Londen</i>
• Maarten Beucker Andreae
<i>Amsterdam</i>	• Kommer Damen
<i>Amsterdam</i>
• Coen van Beuningen
<i>Amsterdam</i>	• Alder Diesch
<i>Amsterdam</i>
• Frank van Beuningen
<i>Amsterdam</i>	• Thom Dijkman
<i>Amsterdam</i>
• Paulien de Boer
<i>Amsterdam</i>	• Gerard Dijkstra
<i>Amsterdam</i>
• Gregor Bollen
<i>Amsterdam</i>	• Jan Dirkzwager
<i>Amsterdam</i>
• Rudolf Booker
<i>Amsterdam</i>	• Evert van Dishoeck
<i>Amsterdam</i>

• Jan Willem Doeksen
<i>Amsterdam</i>	• Michiel de Haan
<i>Amsterdam</i>
• Tietse van Dorp
<i>Amsterdam</i>	• Aad Hartevelde
<i>Amsterdam</i>
• Remko Eddes
<i>Amsterdam</i>	• Bart Hartman
<i>Amsterdam</i>
• Richard Engelaar
<i>Amsterdam</i>	• Pieter Heerema
<i>Amsterdam</i>
• Maarten Esser
<i>Amsterdam</i>	• Ferdinand ter Heide
<i>Amsterdam</i>
• Gep Geesink
<i>Amsterdam</i>	• Harry Heijst
<i>Amsterdam</i>
• Harold Goddijn
<i>Amsterdam</i>	• Maarten van Hengel
<i>New York</i>
• Richard Govers
<i>Londen</i>	• Koos van den Heuvel
<i>Amsterdam</i>
• Leo Greve
<i>Londen</i>	• Willem van den Heuvel
<i>Amsterdam</i>
• Michael de Groot
<i>Amsterdam</i>	• Herman Hintzen
<i>Londen</i>

• Sam van Holthe
<i>Londen</i>	• Steven Melkman
<i>Amsterdam</i>
• Pieter Houting
<i>Amsterdam</i>	• Huib Menten
<i>Amsterdam</i>
• Jan Huisman
<i>Amsterdam</i>	• Rien Meppelink
<i>Amsterdam</i>
• Sytze de Jong
<i>Amsterdam</i>	• Dick van Meurs
<i>Londen</i>
• Maarten de Jong
<i>New York</i>	• Paul Mönking
<i>Amsterdam</i>
• Tom Jongen
<i>Amsterdam</i>	• Frank Moore
<i>New York</i>
• Isaac Kalisvaart
<i>Amsterdam</i>	• Thijs Nikkels
<i>Amsterdam</i>
• Pieter Keijzer
<i>Amsterdam</i>	• Tu Peek-Pel
• Adriaan Koch
<i>Amsterdam</i>	• Jaap Jan Prins
<i>Londen</i>
• Pieter Kodde
<i>New York</i>	• Peter Rauwerda
<i>Amsterdam</i>
• Lukas Kolff
<i>Londen</i>	• Volckert van Reesema
<i>New York</i>
• John Krediet
<i>New York</i>	• Alexander Roepers
<i>New York</i>
• Arend Lambrechtsen
<i>Amsterdam</i>	• Roelf Rogaar
<i>Amsterdam</i>
• Frederik Laumans
<i>Amsterdam</i>	• Peter Roorda
<i>Amsterdam</i>
• Bernard van Liemt
<i>Amsterdam</i>	• Coen van Rosmalen
<i>Londen</i>
• Danial Mahyari
<i>Amsterdam</i>	• Onno Ruding
<i>Amsterdam</i>
• Robert van der Meer
<i>Amsterdam</i>	• Joppe Schepers
<i>Londen</i>
• Pamela Meijer - Van Reesema
<i>Amsterdam</i>	• Manfred Schepers
<i>Londen</i>

- **Michiel Schepers**
Amsterdam

- **Robert Schuijt**
Amsterdam

- **Robbert Sijbrandij**
Londen

- **Rutger van Slobbe**
Amsterdam

- **Roald Smeets**
New York

- **Herman Spliethoff**
Amsterdam

- **Gert Jan Staal**
Amsterdam

- **Daniel van Starrenburg**
New York

- **Ton aan de Stegge**
Amsterdam

- **Dirk Stolp**
Amsterdam

- **Margriet Tiemstra**
Amsterdam

- **Jan Timmerman**
Amsterdam

- **Arno Twigt**
Amsterdam

- **Anton Valk**
Amsterdam

- **Erik Veldhuizen**
Amsterdam

- **Jan-Bart Verkuyl**
Londen

- **Willem Vermeulen**
Amsterdam

- **Daan van Vliet**
Amsterdam

- **Erwin van der Voort**
New York

- **Ronald de Waal**
Amsterdam

- **Dorus Wajer**
Amsterdam

- **Evert-Jan Wamsteker**
New York

- **Jaap Westerling**
Amsterdam

- **Michiel Wijsmuller**
Amsterdam

- **Gonneke Winter-Warnars**
Amsterdam

- **Philip ter Woort**
Londen

- **Cor van Zadelhoff**
Amsterdam

Bijeenkomsten Het Compagnie Fonds 2023

11 maart

Bezoek TEFAF Maastricht

Op 11 maart 2023 bezocht een groep participanten van Het Compagnie Fonds, samen met een aantal leden van de Nautische Kring, de jaarlijkse kunst- en antiekbeurs TEFAF in Maastricht. Het gezelschap van in totaal ca. 30 personen kreeg een informele rondgang over de beurs onder leiding van conservatoren Diederick Wildeman, Isaac Vogelsang en Tim Streefkerk die boeiende verhalen wisten te vertellen over een aantal bijzondere en opvallende objecten – uiteraard met een maritiem tintje.

5 april

Pakhuys lezing

Op woensdag 5 april was de heer Thijs van der Jagt, Global Operations Director bij SMIT Salvage, gastspreker bij de Pakhuys lezing over de vlottrekking van de Ever Given in het Suez kanaal. Boskalis en dochterbedrijf Smit Salvage kwamen in maart 2021 in het wereld-

nieuws door hun rol bij de berging van het megacontainerschip Ever Given dat was vastgelopen in het Suez kanaal. Thijs van der Jagt slaagde er in om, samen met een groep collega experts, het schip binnen een week bij springtij vlot te trekken. Hierdoor konden de honderden wachtende schepen hun weg vervolgen en werd een potentieel drama voor de wereldhandel afgewend.

22 juni

Vaartocht Christiaan Brunings

Op de mooie zomeravond van donderdag 22 juni werd een vaartocht gemaakt met het stoomschip Christiaan Brunings. De gasten konden eerst een bezoek brengen aan de presentatie *Watersport in perspectief*, de opengewerkte perspectieftekeningen van tekenaar en futuroloog Robbert Das. Daarna ging men aan boord van het varende erfgoed stoomschip Christiaan Brunings. Na een mooie vaartocht met hapjes en drankjes werd er rond 22.00 weer aangemeerd bij het museum.

14 & 15 september Heeren XVII Cup Muiden

De Heeren XVII Cup ging op 14 september van start in Het Scheepvaartmuseum met een bezoek aan het depot waarbij met name het grootschalige digitaliseringsproject werd toegelicht door Jeroen van der Vliet, hoofd collecties, en overige collega's van collectiebeheer. Aansluitend was er een borrel en walking dinner op het terrasponon.

Op 15 september gingen de teams uit Amsterdam, Londen en New York de strijd met elkaar aan in J/70 klasse zeilboten. De Pi, een 16 meter lange mosselaak, voer mee met de vloot voor de niet-zeilers. Na een gezellige lunch op forteiland Pampus, werd er verder gezeild en kwam team New York als winnaar uit het Markermeer. De 15e editie van de Heeren XVII Cup is succesvol afgesloten met een diner bij de Koninklijke Nederlandsche Zeil- & Roeiveeniging Muiden.

2 & 3 oktober 2023 Bezoek Clipper Stad Amsterdam & Greenwich Museum in Londen

Augustus 2023 is de Clipper Stad Amsterdam vertrokken voor een tweejarige reis rond de wereld langs steden als Tokyo, Shanghai, Sydney, Mumbai, Kaapstad, New York en Londen. Begin oktober lag de Clipper voor anker in Londen, direct gelegen naast de Tower Bridge, en op maandagavond 2 oktober was er een bijzonder ontvangst aan boord voor de participanten van de Londen Kamer. De kapitein van de Clipper vertelde meer over het schip en zijn onlangs gestarte wereldreis. Michael Huijser (directeur van het Scheepvaartmuseum) sprak over de ambities, plannen en internationale samenwerkingsprojecten van het museum.

Op dinsdag 3 oktober was er een ontvangst bij het Maritime Museum in Greenwich met een rondleiding door de Van de Velde tentoonstelling met conservator Dr. Allison Goudie.

27 november Jaardiner

120 gasten schoven aan voor het Jaardiner in het Scheepvaartmuseum, waarbij het diner gecombineerd werd met een bezoek aan de tentoonstelling *Food for Thought*. Gastspreker was de heer Rob Verkerk, voormalig commandant der Zeestrijdkrachten en huidig voorzitter van Nederland Maritiem Land, dé netwerkorganisatie van de maritieme sector. Nederland Maritiem Land werkt aan oplossingen voor de grote uitdagingen waar Nederland en Europa vandaag voor staan. Denk bijvoorbeeld aan het terugdringen van de uitstoot en het aanpassingsvermogen aan een stijgende zeespiegel. De heer Verkerk verzorgde een bijzonder informatieve lezing tijdens het Jaardiner, traditioneel de afsluiting van een jaar vol mooie activiteiten.

Ontvangst Clipper Stad Amsterdam in Londen, oktober 2023

Nieuws uit het museum

Het Scheepvaartmuseum laat in zijn tentoonstellingen zien hoe sterk de maritieme wereld en samenleving verbonden zijn. Belangrijke speerpunten in de programmering zijn: de collectie centraal stellen, de impact van het gedeelde maritieme verleden agenderen, ruimte bieden voor reflectie en het uitwisselen van persoonlijke verhalen.

Terugblik 2023

Van mei t/m oktober was de nieuwe presentatie *Watersport in perspectief* te zien die volledig in het teken stond in het werk van tekenaar en futuroloog Robbert Das. De tijdelijke presentatie toonde gedetailleerde perspectieftekeningen van Das, samen met andere objecten uit de omvangrijke watersportcollectie van het museum.

In navolging van dichters Tsead Bruinja, Ellen Deckwitz, Esmay Usmany en kunstenaar en illustrator Tja Ling Hu, was kunstenaar en fotograaf Cigdem Yüksel (1989) uitgenodigd om een reflectie rondom thema's gerelateerd aan maritieme geschiedenis te geven. Yüksel fotografeerde en interviewde

moeder Menevşe (74) en dochter Sevgi (47). Menevşe verhuisde in 1971 met twee kinderen van Turkije naar Nederland. Haar man werkte toen als lasser op de NDSM-scheepswerf in Amsterdam. Menevşe vertelt over haar ontmoetingen met de andere vrouwen en gezinnen van havenmedewerkers Deze wisselende reflecties in de noordvleugel tonen de collectie in een actueel daglicht.

In november 2023 opende de tentoonstelling *Food for Thought*. Deze derde samenwerking met fotograaf en filmmaker Kadir van Lohuizen neemt in een multimediale beleving van fotografie, film- en dronebeelden de bezoeker mee op een zoektocht naar de oorsprong van ons voedsel, en onderzoekt de rol van Nederland en de scheepvaart in het voedselsysteem. De tentoonstelling laat de wereld zien van hypermoderne zaadveredeling, gigantische opslagloodsen, verticale boerderijen en slachterijen, van de havens van Rotterdam en Amsterdam tot de cargoterminals van Schiphol. In het kader van deze tentoonstelling worden ook drie *Food Nights* georganiseerd met lezingen, workshops en eten.

Op de tiende sterfdag (17 november 2023) van de Amsterdamse topfotograaf Cor Jaring opende een tentoonstelling van zijn fotowerk, met havenportretten en buurtgezichten uit de jaren zestig en zeventig. Deze selectie uit onder andere het Amsterdamse Stadsarchief, het Rijksmuseum en de familiecollectie van Jaring, geeft aandacht aan dit wat minder bekende onderdeel van zijn oeuvre.

Het museum organiseerde in 2023 een nieuw, imposant buitenevenement: de Tall ships Parade. In samenwerking met Sail Amsterdam was van 10 t/m 13 augustus een aantal internationale gastschepen te bezoeken bij Het Scheepvaartmuseum, waaronder drie tall ships, de Portugese *Não Victoria* en Pailebote Pascual Flores en de Spaanse *El Galeón*.

In 2023 zijn met een nieuwe merkcampagne *Alles komt boven water*, een vastgestelde norm op het gebied van Diversiteit &

Inclusie, een duidelijke doelstelling op duurzaamheidsgebied en een nieuwe werkgeverscampagne bijzondere stappen gezet naar een toekomstbestendig museum waar iedereen zich thuis voelt.

Bezoekers

We eindigden het jaar met een fantastisch bezoekersaantal van 333.447 waarvan 283.210 museumbezoekers. Dit is boven het aantal museumbezoekers van 2019 (282.012) en ruim 75.000 meer dan in 2022.

Food for Thought trok in de laatste twee maanden van 2023 veel bezoekers. De nieuwe marketingcampagne en aansprekende online content gaven mede een boost aan de bezoekersaantallen. In de schoolvakanties trekt het museum veel bezoekers met kinderen: met als hoog-scorende weken dit jaar de zomervakantie en de kerstvakantie. Het museum zet zich in om lokaal en regionaal publiek met kinderen tot een bezoek te verleiden.

Educatie

In 2023 nam het aantal bezoekers via het onderwijs toe ten opzichte van 2022, al is het niveau van 2019 (pre-Covid) nog niet gehaald. In 2023 bezochten 23.483 leerlingen uit het primair en voortgezet onderwijs het museum. Maar ook online bereikte het museum in 2023 een groot aantal leerlingen, bijvoorbeeld met de online schoolplaat 'VOC en WIC van alle kanten'. Deze tool werd in januari gelanceerd met educatieve partner Schooltv. De 'schoolplaat' is een online bron waar leerlingen en docenten, zelfstandig óf klassikaal, kunnen leren over de geschiedenis van VOC en WIC en hun impact.

Daarnaast werd veel aandacht besteed aan het zichtbaar maken én houden van het museum onder docenten, door middel van nieuwsbrieven, een socials campagne, en klankbordsessies.

Publiek

De publieksprogramma's van Het Scheepvaartmuseum richten zich op maritiem-historische thema's en de relevantie daarvan in het heden. Begin 2023 is een overzicht opgesteld met programmaliijnen die aansluiten bij de ambities op het gebied van duurzaamheid en diversiteit & inclusie. Deze programmaliijnen geven de komende jaren richting aan de publieksprogrammering:

- Collectie zichtbaar en relevant, relatie benadrukken van de collectie met de actualiteit
- Doorwerking maritiem verleden in heden en toekomst, met speciale aandacht voor:
 - Kolonialisme (verstrengeld verleden)
 - Migratie
 - Oral history (welke verhalen zijn nog niet gehoord?)
- De groene golf, duurzaamheid en de maritieme wereld
- Thuishaven, aandacht voor wederkerigheid

De publieksprogramma's van Het Scheepvaartmuseum passen altijd onder tenminste één van deze lijnen.

Enkele hoogtepunten uit de publieksprogrammering van 2023 voor volwassenen:

- De programmaliijn Thuishaven werd na het winnen van de Museumprijs (eind 2022) onder meer vormgegeven met de laagdrempelige buurtontbijten. Elke derde zondag van de maand is er nu een buurtontbijt met programmering op het plein, georganiseerd samen met lokale partners zoals welzijnsorganisaties Cordaan, Dynamo, buurthuis De Witte Boei en stichting Curinesa. De animo is groot: in 2023 bezochten ruim 450 burens het museum – vaak voor de eerste keer.
- Twee Publieksdagen rondom *Mens op Zee*: over de geschiedenis van contractarbeiders (die eind negentiende, begin twintigste eeuw – vaak gedwongen – naar Suriname werden verscheept).
- Op 5 mei organiseerde Het Scheepvaartmuseum met onderzoeks- en kunstcollectief Beyond Walls en de organisatie 4 en 5 mei Amsterdam het programma *De Zee Vertelt*.
- Ook organiseerde het museum een programma bij het oral history project *Zee van Ruimte*, over queer cultuur aan boord van koopvaardijsschepen tussen 1950 en 1980.
- In juni organiseerde het museum de verhalen salon Baklava in Amsterdam Havenstad voor havenarbeiders met een migratieachtergrond en hun families. Verhalen van de arbeiders stonden centraal tijdens de drukbezochte verhalen salon (100 deelnemers): de interviews werden gepresenteerd in *Amsterdam Havenstad* en verschillende generaties gingen met elkaar in gesprek.
- Op 1 juli (Keti Koti) startte het Herdenkingsjaar Slavernijverleden. Er werd gratis *heri heri* uitgedeeld, gemaakt door onze chef-kok Ralph Dahlhaus.
- Oktober is Black Achievement Month. Het museum droeg hier in 2023 voor de tweede keer op rij aan bij, dit jaar met de moderne-dansvoorstelling *The Ritual* van choreograaf Sedrig Verwoert.
- Op 4 november bezochten 6.600 bezoeker-

kers het museum tijdens Museumnacht. Dit jaar verzorgde Het Scheepvaartmuseum de aftrap van 'de nacht' met de organisatie van Museumnacht. Het programma stond in het teken van 'De waarde van voedsel' en sloot daarmee aan bij de net geopende tentoonstelling *Food for Thought*.

Tijdens de schoolvakanties wordt een interactief, laagdrempelig programma voor families aangeboden. Een aantal hoogtepunten uit de vakantieprogrammering:

- Tijdens de kerstvakanties was er een pop-up bios, in samenwerking met Cinekid.
- Tijdens de voorjaarsvakantie (februari-maart) was er een nieuwe activiteit op het open plein: 'Zet Jezelf op de Kaart' (alle leeftijden), een tekenactiviteit geïnspireerd op de reflectie van kunstenaar Tja Ling Hu. Tekeningen van ruim 1.500 deelnemers vormden tijdens de voorjaarsvakantie een grote kaart op het plein.
- Via de social media van Stadspas is de voorjaarsvakantie extra onder de aandacht gebracht: families met een Stadspas kregen een kleinigheidje bij de kassa.
- Op 1 juli, met Ketj Koti, startte ook de laagdrempelige zomervakantie-activiteit geïnspireerd door illustraties van Hedy Tjin uit het kinderboek *Op de rug van Bigi Kayman* (2021) van Henna Goudzand Nahar. Families leerden over 'vluchten over water' en verzet tegen slavernij.
- Tijdens zomervakanties konden kinderen van 2-8 hun dag beginnen met 'Walvisyoga' op de steiger. Een nieuwe kijktocht nam families (6+) mee langs verschillende schepen in het museum en aan de steiger. Op dinsdagen en zondagen voeren bezoekers mee met Plastic Whale om water rondom het museum schoon te vissen.
- Tijdens Queer & Pride was er voor iedereen, uit elke regenboogfamilie, wat te doen: tijdens het voorleesprogramma *Zee van liefde* gingen rondleiders in

gesprek over verliefd zijn, gevoel en de zee.

- Tijdens de herfstvakantie waren er activiteiten rondom vaste tentoonstellingen en sloten we aan bij het thema van de Kinderboekenweek: 'Bij mij thuis'. Natuurlijk werd er voorgelezen uit het nieuwe prentenboek van het museum over Doris Duiker.

Duurzaamheid

Het museum wil een duurzame organisatie zijn en ervoor zorgen dat het wendbaar en weerbaar de toekomst ingaat door duurzame inzetbaarheid van mensen, gebouwen en vermogen.

Het Scheepvaartmuseum wil uiterlijk in 2030 een eco-positief museum zijn. Dit betekent: "Als eco-positief museum minimaliseren wij onze schadelijke impact tot binnen de grenzen van de planeet, en realiseren een positieve (gedrags-) verandering bij zowel ons publiek, programma en partners, als bij ons eigen personeel."

In 2023 is er samen met bureau Copper8 hard gewerkt aan een plan voor concreet maken van deze ambitie, en is een praktisch duurzaamheidsplan inclusief Meetmethodiek opgesteld.

In 2023 zijn BREEAM-certificaten behaald, waaronder begin 2023 het BREEAM Assessment op de onderdelen Beheer en Gebruik met een score van 'Very Good'.

Het museum heeft een actief Green Team met vertegenwoordigers van verschillende afdelingen dat zorgt voor positieve impact en het enthousiasmeren van collega's.

Collectie

Vijf collectiethema's bepalen het verzamelen van Het Scheepvaartmuseum: Nederlanders en de wereld; Nederland als maritieme natie; De zee als bron van inspiratie; De zee als uitdaging; Amsterdam als havenstad. Dit beleid is in overleg met het bestuur van de Vereniging in het vigerende *Collectieplan 2021-2024*

Collectiebeheerder Fleur Bus aan het werk in het depot

vastgesteld. In 2023 zijn door aankopen en schenkingen 481 museale voorwerpen en 167 publicaties voor de bibliotheek als collectie ingeschreven.

In 2023 werd het schilderij *Fluitschip en andere schepen voor de kust van Den Briel* van Jeronymus van Diest (II) uit circa 1652-54 voor de collectie aangekocht. Een andere belangrijke aankoop was de fotoserie *Boegbeelden*: portretten van Colette Lukassen (1967) van negen marinevrouwen, die ze maakte voor de tijdelijke tentoonstelling *Mens op Zee*.

Ook de foto's van het zwaargehavende interieur van het cruiseschip ms. *Costa Concordia* van de Duitse fotograaf Jonathan Danko Kielkowski (1988) die op deze tentoonstelling te zien waren, werden aangekocht. In de voorbereiding op de tijdelijke tentoonstelling die in de zomermaanden was gewijd aan het werk

van tekenaar en futuroloog Robbert Das (1929) werden drie *artist's impressions* van een futuristische veerboot toegevoegd aan de collectie. Door een aankoop kon ook een historische kaart van Amsterdam uit 1657 - waarop het 's Lands Zeemagazijn voor het eerst is afgebeeld - van de hand van Johannes Janssonius aan de collectie worden toegevoegd. Tot slot werd een ridderdiploma behorend bij de Militaire Willemsorde vierde klasse aangekocht. Dit diploma werd postuum uitgereikt aan kapitein Willem Horsman (1909-1942) van het tankerschip *Ondina*. Horsman is één van de in totaal zeven opvarenden van de koopvaardijvloot die voor hun acties tijdens de Tweede Wereldoorlog werden onderscheiden met de hoogste Nederlandse dapperheidsonderscheiding. Het grootste deel van de museale verwervingen bestond ook in 2023 weer uit schenkingen en legaten - veel foto's en albums, waaronder een bijzondere

collectie glasnegatieven van het maritieme Amsterdam in het begin van de twintigste eeuw. Verder werden foto's overgedragen van bijvoorbeeld het muziekkorps van het pantserdekschip Hr.Ms. *Zeeland*, van de bemanning van de onderzeeboot K IV, van het bezoek van de kruiser Hr.Ms. *Java* in de winter van 1928/1929 aan Japan en China ter gelegenheid van de kroning van de Japanse keizer Hirohito, en van het opleidingsschip Hr.Ms. *Nautilus* afgemeerd in 1887 in het Duitse Wilhelmshaven. Van meer recente datum zijn geschonken kleurenopnamen van de Container Terminal Amsterdam. Zeilvereniging Het Y schonk drie fotoalbums, samen met enkele wedstrijdprizen en andere objecten, die een goed beeld geven van het verenigingsleven. Andere schenkingen in 2023: tekeningen, brochures en drukwerk, logboeken, reisverslagen, bouwbestekken, boeken, legpuzzels, een ingesproken brief en persoonlijke documenten. Verder voegde het museum aan de collectie interviews toe die het

resultaat zijn van twee afgeronde *oral history* projecten, één over gastarbeiders in de Amsterdamse haven en een ander over queercultuur aan boord van Nederlandse koopvaardij schepen. Van het voormalige Visserijmuseum in Vlaardingen werd in 2023 opnieuw een deel van de collectie overgenomen, deze keer betrof het onder andere een verzameling visserijreclame. De Vereniging van Kroonvaarders schonk een bascule-weegschaal afkomstig uit een van de loodsen van de Koninklijke Nederlandsche Stoomvaart Maatschappij. De laskap van Francesco Giovine, die als bruikleen al te zien was voor de vaste opstelling *Amsterdam Havenstad*, werd door de familie Giovine aan het museum geschonken.

In het kader van de zichtbaarheid van de collectie hanteert het museum een genereus bruikleenbeleid. In het afgelopen jaar waren 135 voorwerpen in langdurig bruikleen bij 15 instellingen, waarvan er gedurende het jaar 7 objecten

Jaardiner, november 2023

zijn geretourneerd aan het museum. In 2022 werden daarnaast 15 objecten uit de collectie in tijdelijke bruikleen gegeven aan 7 musea.

In 2023 heeft het museum 10 voorwerpen uit de collectie afgestoten, het ging daarbij onder andere om enkele mallen, scheepmodellen en reproducties van kaarten die niet binnen de verzamelcriteria vallen. Bij de afstoting van objecten uit de collectie wordt de *Leidraad Afstoting Museale Objecten* van de Museumvereniging zorgvuldig gevolgd.

Collectiebeheer

In 2023 werden meerdere kleine en grotere restauraties aan objecten verricht, zoals de behandeling van diverse boekbanden en handschriften en de restauratie van een aantal mozaïekpanelen afkomstig uit het luxe passagiersschip *ms.Oranje* van de Stoomvaart Maatschappij 'Nederland'. Dit laatste betreft een meerjarig conserveringsproject. Verder werden enkele scheepsmodellen en nieuwe aanwinsten behandeld. Deze werkzaamheden werden uitgevoerd door externe restauratoren en specialisten, in overleg met de conservatoren en ondersteund door de collectiebeheerders. Dankzij een financiële bijdrage van de VNHSM kon het aantal restauraties per jaar sterk worden uitgebreid en het onderhoud aan het stoomschip *Christiaan Brunings* worden geïntensiveerd.

Door de enthousiaste inzet van een groep zeer toegewijde vrijwilligers kan de uit 1900 stammende stoomijsbreker *Christiaan Brunings* nog steeds in de vaart worden gehouden. Ook in 2023 was het historische vaartuig onder stoom aanwezig bij diverse manifestaties verspreid door het land – zoals de jaarlijkse Sinterklaasintocht in de hoofdstad – en werden voor belangstellenden rondvaarten in de Amsterdamse haven georganiseerd.

Op het gebied van het digitale aanbod van informatie over de museumcollectie zijn in 2023 opnieuw belangrijke stappen gezet. Digitalisering van de informatie over de collectie in de vorm van beeld en tekst is binnen het huidige beleidsplan een belangrijke doelstelling. Zo wordt de zichtbaarheid van de collectie verder vergroot, vooral buiten de muren van het museumgebouw.

In dit kader werd de fotografie van de aanwinsten en van de collectie in het depot Hoogwoud voortgezet. In het najaar werd het startschot gegeven voor de digitalisering van de deelcollectie van meer dan 70.000 technische tekeningen. Hiermee werd een jarenlange wens van het museum in daden omgezet. De digitalisering van deze deelcollectie wordt deels bij een extern bedrijf en deels in een nieuw ingerichte fotostudio in het depotgebouw uitgevoerd. Dankzij een financiële bijdrage van Het Compagnie Fonds aan het museum kan de digitalisering versneld worden gerealiseerd. Naar verwachting zal dit project eind 2024 zijn afgerond. Verder werden de beschrijvingen van deelcollecties geactualiseerd en uitgebreid, werd onderzoek naar de herkomst van objecten voortgezet en werden auteursrechten vastgelegd. Deze informatie wordt beheerd in een collectieregistratiesysteem, waarbij het museum in het afgelopen jaar de stap maakte naar de nieuwste versie van Axiell Collections. Alle wijzigingen in het registratiesysteem worden automatisch verwerkt in het aanbod op de collectiewebsite.

Kenniscentrum en fellowships

Het Scheepvaartmuseum stelt zich ten doel de collectie optimaal zichtbaar te maken en de verzamelde kennis over de collectie met een zo breed mogelijk publiek te delen. Het museum positioneert zich daarbij als een toegankelijk (inter) nationaal kennis- en expertisecentrum op het gebied van de Nederlandse maritieme geschiedenis en zorgt voor ontsluiting van, en kennis over, zijn collectie. Fellowships zijn hiervoor een belangrijk middel.

In 2023 waren vier fellows actief in Het Scheepvaartmuseum. In het kader van de Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowship deed Matthias Lukkes onderzoek naar de tuin bij het fort St. George de Elmina aan de Afrikaanse westkust. In december startte Lianne Wilhelmus haar onderzoek als Warnsinck Fellow naar een achttiende-eeuwse tabaksdoos met een afbeelding van Kaap de Goede Hoop. Het Dr. Ernst Crone Fellowship werd in 2023 toegekend aan dr. Jaap Jacobs. De onderzoeker richt zich op een grote verzameling handschriften - bijeengebracht door de bekende Britse historicus Charles Ralph Boxer (1904-2000) - die betrekking heeft op het verloop van de Tweede Engels-Nederlandse Oorlog (1665-1667). Gwen Lemmers rondde haar onderzoek naar het reddingswezen in het Waddenzeegebied in de zeventiende en achttiende eeuw af in het kader van het Rien Meppelink Fellowship. De onderzoekers deden hun onderzoek in nauwe samenwerking met conservatoren en externe deskundigen.

De bevindingen van de verschillende fellows die in 2022 en begin 2023 hun onderzoeken hebben afgerond, werden door hen gepresenteerd in verschillende artikelen en tijdens een drukbezochte Fellowshipsmiddag, die op vrijdag 24 februari 2023 plaatsvond.

Het museum streeft ernaar om in 2024 het fellowshipsprogramma structureel uit te breiden van twee naar vier Warnsinck-onderzoeksplaatsen en een nieuw Van de Velde Fellowship te hebben ingesteld. Met het National Maritime Museum in Greenwich wordt onderzocht om dit tweede fellowship gezamenlijk aan te bieden aan internationale onderzoekers.

Als impuls voor de digitale toegang tot de collectie is het streven om in 2024 het aantal digitale objectfoto's te hebben uitgebreid van 48% naar 70% in 2024. Eind 2023 was dit aantal toegenomen tot 60%. Ook de digitaal beschikbare informatie over de collectie wordt de komende jaren verbeterd en uitgebreid.

Om dit mogelijk te maken heeft het museum in 2023 eerder opgelopen achterstanden in de registratie van museale aanwinsten weggewerkt, en is begonnen met de migratie naar een nieuw digitaal beeldbanksysteem. Dit is geïntegreerd met het collectie-registratiesysteem Axiell Collections.

Korte vooruitblik op 2024

Dit jaar wordt de vaste presentatie *Schaduw op de Atlantische Oceaan* gerealiseerd. Deze presentatie richt zich op ons koloniaal verleden en wordt ontwikkeld voor met name onderwijs-groepen uit de eerste drie klassen van de middelbare school. In aanloop naar deze tentoonstelling vraagt Het Scheepvaartmuseum verschillende kunstenaars met affiniteit voor dit gebied, hun kijk te geven op de Nederlandse Maritieme geschiedenis. Begin 2024 is in deze serie het werk te zien van Kevin Osepa, winnaar van de Amsterdamprijs voor de Kunst 2023. Hij filmde zeven jongeren die Curaçao verlaten om in Nederland te gaan studeren.

Vanaf februari 2024 presenteert Het Scheepvaartmuseum de fotografietentoonstelling *Redders op Zee: 200 jaar Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij*. In deze tentoonstelling staat werk van fotografen Jeroen Hofman en Robin de Puy centraal. Om het jubileum van de KNRM te vieren slaan 12 Nederlandse maritieme musea de handen ineen, en worden in het hele land verschillende tentoonstellingen ontwikkeld.

In 2023 is met steun van de VriendenLoterij de Stichting Cultuurferry opgericht, het bestuur wordt gevormd door deelnemers van de deelnemende instellingen. Doel van deze Stichting is om bekende en onbekende culturele attracties in Amsterdam Centrum-Oost te verbinden via duurzaam vervoer over het water. De eerste cultuurferry gaat vanaf april varen. Het Scheepvaartmuseum wil een eco-positief museum zijn. Dit betekent dat we onze schadelijke impact minimaliseren

tot binnen de grenzen van de planeet, en positieve (gedrags-)verandering creëren bij zowel ons publiek, onze partners en onze medewerkers. De samenwerking met strategische bureau Copper8 heeft geleid tot concrete stappen die het museum zet en gaat zetten om deze doelstelling te realiseren.

Het tweejaarlijkse 'International Congress of Maritime Museums (ICMM) vindt in 2024 plaats in Nederland en België, waarvan twee dagen in Amsterdam. Dit is een meerdaagse conferentie i.s.m. het Zuiderzeemuseum, Maritiem Museum Rotterdam en MAS Antwerpen.

Bezoek Queens House, oktober 2023

Entrance

